แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา : การประเมินความต้องการจำเป็นสมบูรณ์

Guidelines of Developing Classroom Research Competency for Teachers in Primary School : Complete Needs Assessment

Received: June 1, 2020
Revised: July 2, 2020
Accepted: July 3, 2020

ภณิดา ชูช่วยสุวรรณ*
Phanida Chuchuaysuwan
ยุวรี ญานปรีชาเศรษฐ**
Yuwaree Yanprechaset

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) กำหนดและจัดลำดับความต้องการจำเป็นเรื่องสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา 2) วิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน และ 3) เพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาของการทำวิจัยในชั้นเรียนที่เหมาะสม การวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 303 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน และการใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index และใช้การสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 7 ท่าน ร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาโดยประยุกต์ใช้แนวคิดต้นไม้แห่งความล้มเหลวเพื่อวิเคราะห์สาเหตุและดำเนินการสนทนากลุ่มเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาของการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านความสามารถใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า เกิดจากความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการทำวิจัย ไม่สามารถใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้เหมาะสม และไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำวิจัย

3. ทางเลือกในการแก้ปัญหา คือ 1) ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูอย่างต่อเนื่อง 2) มีการนิเทศ ติดตาม 3) หลักสูตรผลิตครู ควรเน้นสอนการวิจัยในชั้นเรียน และควรสอนความเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติจริง 4) ผู้บริหารควรคิดหาแนวทางสร้างแรงจูงใจ และ 5) รัฐควรพัฒนาครูให้มีความคิดสร้างสรรค์

คำสำคัญ : วิจัยในชั้นเรียน/ การประเมินความต้องการจำเป็น

* นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Master of Education Student Program in Educational Research Methodology, Faculty of Education, Silpakorn University, Thailand
** อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Advisor, Assistant Professor Dr., Department of Education Foundations, Faculty of Education, Silpakorn University, Thailand
Corresponding Author E-mail Address: ninglabonita@gmail.com

Abstract

The purposes of this study were: 1) to define and prioritize the need for the performance of the teacher's classroom research in Primary Education 2) to analyze the causes of the classroom research. 3) to determine solutions to the problems through classroom research. This research collected data form questionnaire developed by the researcher; the data were filled up to by 303 teachers from the Phetchaburi Primary Educational Service Area office. Data analyzed by using basic statistics and Focus group were classroom research 7 people. The research also employed the focus groups to analyze the causes of the problems by applying Fault Tree Analysis Technique and determine solutions to the problems of conducting classroom research of Primary teachers

The results of the study were as follows;

1. Teachers Need improve about Knowledge is knowledge and understanding how to analyze the data collected. Skills are abilities in using statistics to analyze the data for the classroom research.

2. The cause of problems is Misconceived about classroom research. Unable to use statistics to analyze data properly, and No originality in research.

3. The solution to the problem is 1) workshops and improve the curriculum for teacher by focusing on classroom research 2) should encourage the teachers to training and practice the classroom research regularly. 3) The teacher's curriculum that will focus on the classroom research more than general research. 4) The Director should provide motivation, awards or achievement, and 5) The government should encourage the teachers to have the initiative in doing the classroom research.

Keywords : Classroom Research/ Complete Needs Assessment

บทนำ

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่เกิดขึ้นในห้องเรียน เป็นการศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริงอย่างเป็นระบบที่ช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนเป็นผู้วิจัย เมื่อครูประสบกับปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนการสอน ช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของครูและการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนนำผลการวิจัยเสนอเป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ และช่วยขยายองค์ความรู้ เทคนิคการสอน นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน สำหรับครู ซึ่งเป็นการพัฒนาการทำงานของครูให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น ดังนั้นครูยุคใหม่จึงต้องมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ ทำความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียน

จากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission, 2009: 119) ในด้านงานวิจัย พบว่า ครูใน สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจและทักษะในกระบวนการวิจัย เมื่อจัดทำงานวิจัยแล้วก็ยังขาดการตรวจสอบความถูกต้อง นอกจากนั้นครูเองมีภาระงานสอนและงานพิเศษมาก ไม่มีเวลาเพียงพอในการทำงานวิจัย สื่อในการวิจัยยังไม่เพียงพอ หากครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังไม่ได้รับการสนับสนุน และส่งเสริมให้ทำวิจัยเพิ่มขึ้น ก็จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และจะส่งโดยตรงต่อความเชื่อมั่นของชุมชน สังคม และประชาชนที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียน จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ครูต้องตระหนักและหันมาสนใจในการวิจัยในชั้นเรียนกันมากขึ้น อีกทั้งครูควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการวิจัยในชั้นเรียน เพิ่มเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญ ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต

จากนโยบายด้านการวิจัยและส่งเสริมการวิจัย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าว ส่งผลให้หน่วยงานในสังกัดระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา ดำเนินการส่งเสริมการวิจัย ดังนี้ 1) บุคลากรในหน่วยงาน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และใช้ผลการเรียนรู้เป็นเครื่องมือพัฒนางานในความรับผิดชอบ 2) มีผลงานวิจัยที่สอดคล้องกับกรอบทิศทาง นโยบาย จุดเน้น ความต้องการของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา และนำผลการวิจัยมาแก้ปัญหา หรือพัฒนางานที่รับผิดชอบ 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 4) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้น 5) นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา มีทักษะชีวิต และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี) (Office of the Basic Education Commission, 2011: 15)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ได้นำกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ จุดเน้นเชิงนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผลวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสำนักงานเขตพื้นที่ มากำหนดเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ศุภชัย ชนะดี (Chanadee, 2018: 18) กล่าวนโยบาย กระบวนการบริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ด้วยรูปแบบ 4Qs Model ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยกำหนดให้สถานศึกษาจะต้องมีงานวิจัยในชั้นเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของครูจากความสำคัญของการวิจัยและนโยบายวิจัย ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรศึกษาความต้องการจำเป็นเรื่องสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียน อันจะทำให้ได้ข้อค้นพบที่ระบุความจำเป็นการทำวิจัยในชั้นเรียน หลังจากนั้นจึงนำเสนอแนวทางการพัฒนากระบวนการนำนโยบายวิจัยในชั้นเรียนสู่การปฏิบัติ เพื่อให้นโยบายวิจัยสามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติอย่างบังเกิดผล และเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนการเรียนรู้ของโรงเรียนต่อไป

จากความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน และนโยบายวิจัยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรศึกษาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อให้มีการวิเคราะห์หาสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน อันจะทำให้ได้ข้อค้นพบที่ระบุความจำเป็นในการนำไปปฏิบัติ

หลังจากนั้นจึงนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาของการทำวิจัยในชั้นเรียนที่เหมาะสม เพื่อให้นโยบายวิจัยสามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติอย่างบังเกิดผล นำไปสู่ความยั่งยืนในทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา และเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนการปฏิรูปการเรียนรู้ของโรงเรียน

จากความเป็นมาและความสำคัญของการทำวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียน ยกตัวอย่างพอสังเขป ดังเช่น อดุลย์ สนั่นเอื้อเม็งไธสง (Sananaemengthaisong, 2010: 20) กล่าวว่า สมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครู ในการสร้างความรู้ค้นหาความจริง แสวงหาวิธีการ หรือนวัตกรรม และพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย โดยผลการวิจัยจะนำไปสู่การแก้ปัญหา และพัฒนา ศักยภาพผู้เรียน ผู้สอน และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ จินดารัตน์ ทาริน (Tharin, 2005: 35) ที่กล่าวถึงสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน คือ ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู การศึกษาค้นคว้าเอกสาร ความเข้าใจในการสรุป และแปลผลในการทำวิจัยในชั้นเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การอภิปรายผล การเขียนข้อเสนอแนะ สอดคล้องกับประภารัต มีเหลือ (Meelue, 1997: 88) กล่าวว่า สมรรถนะของครูนักวิจัย พบว่า สมรรถนะที่สำคัญมี 7 องค์ประกอบ คือ ด้านความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัยและการดำเนินการวิจัย ด้านทักษะในการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านจรรยาบรรณนักวิจัย ด้านบุคลิกภาพ และคุณธรรมของครู ด้านทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านความสามารถในการประเมินผลการเรียน และด้านความสามารถ ในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อความรู้และการใช้ข้อมูลข่าวสาร จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียน สามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของครูที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ ทัศนคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้วิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ แก้ปัญหาในชั้นเรียนของตนอย่างเป็นระบบ สามารถจำแนกได้ว่าสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1. ด้านความรู้ 2. ด้านทักษะ และ 3. ด้านเจตคติ ซึ่งจะนำมาใช้เป็นกรอบในการศึกษาครั้งนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

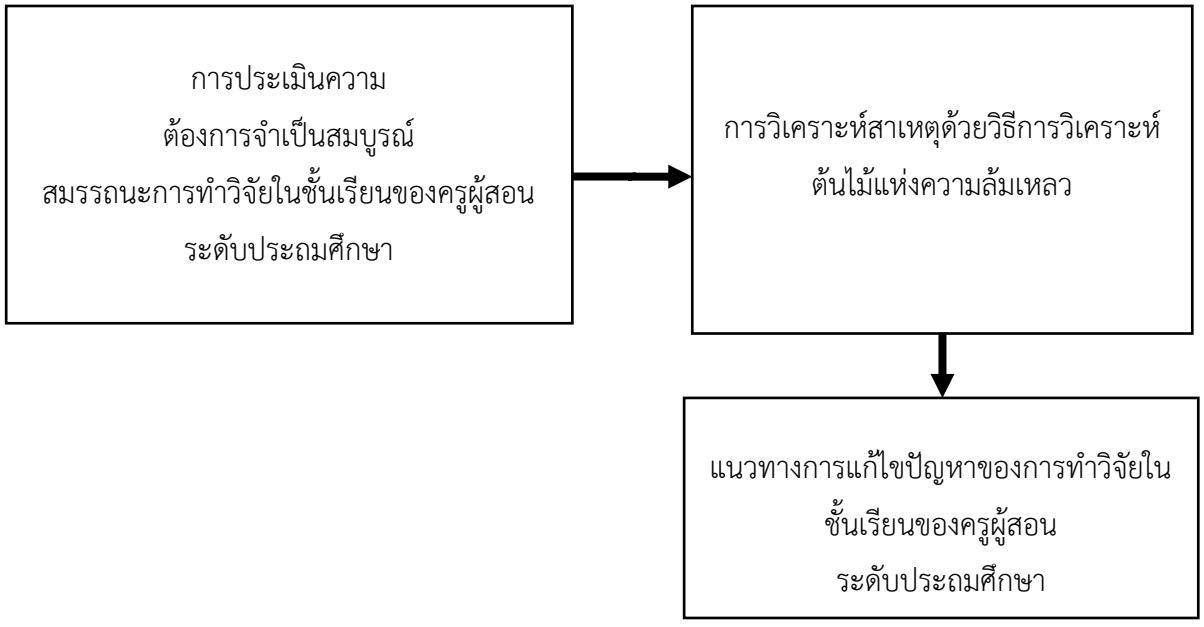

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อกำหนดและจัดลำดับความต้องการจำเป็นเรื่องสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

2. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

3. เพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาของการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาที่เหมาะสม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งอาศัยทั้งการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถาม และข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยกระบวนการกลุ่ม ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถาม 3) การวิเคราะห์สาเหตุด้วยวิธีการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว และ 4) การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหากระบวนการกลุ่มเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้ปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 94 โรงเรียน 948 คน (Information System for Educational Administration, Phetchaburi Primary Educational Service Area office 1, 2018)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูผู้ปฏิบัติการสอน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยใช้การกำหนดขนาดของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ 5% พบว่าต้องใช้ ขนาดตัวอย่างทั้งหมด 281 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน (Two-stage Random Sampling)

การสุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 1 สุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 94 โรงเรียน โดยการสุ่มตัวอย่างมา 60% ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมดด้วยการสุ่มอย่างง่ายได้ 57 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 สุ่มครูผู้ปฏิบัติการสอน โดยเก็บข้อมูลจาก 57 โรงเรียน โรงเรียนละ 6 คน รวม 342 คน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย

เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า ได้รับแบบสอบถามคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 88.60 ดังนั้น ขนาดตัวอย่างที่ใช้จริงในงานวิจัยนี้จึงมีขนาดเท่ากับ 303 คน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ คือแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้สำรวจความต้องการจำเป็นของครูเกี่ยวกับสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย ความรู้ในการวิจัย ทักษะในการวิจัย และเจตคติของนักวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ มีดังต่อไปนี้

1. กำหนดรูปแบบและโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยกำหนดรูปแบบโครงสร้างของแบบสอบถามการวิจัยในชั้นเรียน โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างเป็นแบบสอบถามในรูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual Response Format) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลทั้งสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์ ข้อคำถามมีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยประเด็นหลัก 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะ และ 3) ด้านเจตคติ

2. ร่างแบบสอบถาม และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษา และรูปแบบของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีดังนี้

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ มีวิธีดำเนินการดังนี้

1.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงตามเนื้อหา โดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) ความครอบคลุมของข้อคำถาม และความชัดเจนของภาษา จำนวน 3 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ไว้ดังนี้

1) เป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 2 ท่าน

2) มีคุณวุฒิทางการศึกษาด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน

1.2 คัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ปรับปรุงข้อคำถามตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ โดยผลจากการปรับปรุงแบบสอบถามทำให้ข้อคำถามบางข้อต้องปรับเปลี่ยน และตัดข้อคำถามที่ไม่สะท้อนสภาพความต้องการจำเป็นที่เป็นจริงออก พบว่าค่าที่ได้ มีค่าระหว่าง 0.67 – 1.00

โครงสร้างแบบสอบถาม

รายการ	จำนวนข้อ	ร้อยละ
สมรรถนะด้านความรู้	14	28.57
สมรรถนะด้านทักษะ	19	38.78
สมรรถนะด้านเจตคติ	16	32.65
รวม	49	100.00

2. การหาค่าความเที่ยง (Reliability) หลังจากดำเนินการแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญโดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี โรงเรียนบ้านหนองชุมพล โรงเรียนวัดดอนทราย (สัมฤทธิ์ราษฎร์นุเคราะห์) และโรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ ซึ่งค่าความเที่ยงเป็นไปตาม

เกณฑ์ คือ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Chonbach's Alpha Coefficient) ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปและค่าที่เข้าใกล้ 1 แสดงว่า มีความเที่ยงสูง บุญใจ ศรีสถิตนรากูร (Seesathitnarakoon, 2007: 232) ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.989 ข้อคำถามในแต่ละด้านมีค่าความเที่ยงอยู่ 0.466 ถึง 0.820 แสดงว่าแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีคุณภาพในระดับปานกลางถึงสูง และมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถาม

การวิจัยเริ่มจากการสำรวจและจัดลำดับความต้องการจำเป็นเร่งด่วนของสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ด้วยแบบสอบถาม จำนวน 303 คน หลังจากนั้นนำข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งจำแนกเป็น ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ เพื่อนำมาทำการจัดลำดับด้วยดัชนี $PNI_{Modified}$ เพื่อคัดเลือกความต้องการจำเป็นเร่งด่วนสามอันดับแรกจากแต่ละด้านมาวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดความต้องการจำเป็น ต่อด้วยการร่วมกันกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาโดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากเก็บแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติภาคบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ยเลขคณิต โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการประชุมกลุ่มแบ่งเป็นการวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดความต้องการจำเป็นเร่งด่วนด้วยการประยุกต์ใช้แนวคิดการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลวมาประกอบการวิเคราะห์ เพื่อให้การวิเคราะห์เป็นระบบและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และในการกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหานั้น ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำมาสร้างเป็นข้อสรุปทีละประเด็น โดยแบ่งเป็นสมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ ตามลำดับ

ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 73.9) มีอายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 33.0) วุฒิการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่เป็นระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 78.2) มีประสบการณ์การทำงาน 21 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 31.7) ตำแหน่งทางวิชาการส่วนใหญ่ไม่มีวิทยฐานะ (ร้อยละ 55.16) มีประสบการณ์อบรมเกี่ยวกับการวิจัยต่ำกว่า 5 ครั้ง (ร้อยละ 68.3) ส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์อบรมสถิติเพื่อการวิจัย (ร้อยละ 51.2) เคยทำวิจัยต่ำกว่า 5 ครั้ง (ร้อยละ 82.5) ส่วนใหญ่เคยใช้ผลงานวิจัยมาปรับปรุงงาน โดยมีเหตุผลหลักที่ทำวิจัยคือเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียน

1) ความต้องการจำเป็นและผลการจัดเรียงลำดับของการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวม

ความต้องการจำเป็นของสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ วิเคราะห์จากการหาค่าผลต่างระหว่างระดับปฏิบัติที่คาดหวัง (I) และระดับการปฏิบัติที่เป็นจริง (D) หรือ (I-D) หารด้วยระดับปฏิบัติที่เป็นจริง (D) ในด้านต่าง ๆ ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวม ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นที่มีค่า $PNI_{Modified}$ สูงสุด คือ ด้านทักษะ (0.45) รองลงมา คือ ด้านความรู้ (0.44) และด้านเจตคติ (0.41) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวม

รายการ	ระดับปฏิบัติที่คาดหวัง (I)	ระดับปฏิบัติที่เป็นจริง (D)	$PNI_{Modified}$ (N= 303) (I-D)/D	อันดับความสำคัญ
1. สมรรถนะด้านความรู้	3.93	2.72	0.44	2
2. สมรรถนะด้านทักษะ	4.05	2.79	0.45	1
3. สมรรถนะด้านเจตคติ	4.17	2.95	0.41	3

2) ผลการวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนด้วยการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว

การวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนด้วยการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว ผู้วิจัยได้นำความต้องการจำเป็นเร่งด่วน 3 อันดับแรกจากแต่ละด้านมาวิเคราะห์ปรากฏผล ดังนี้

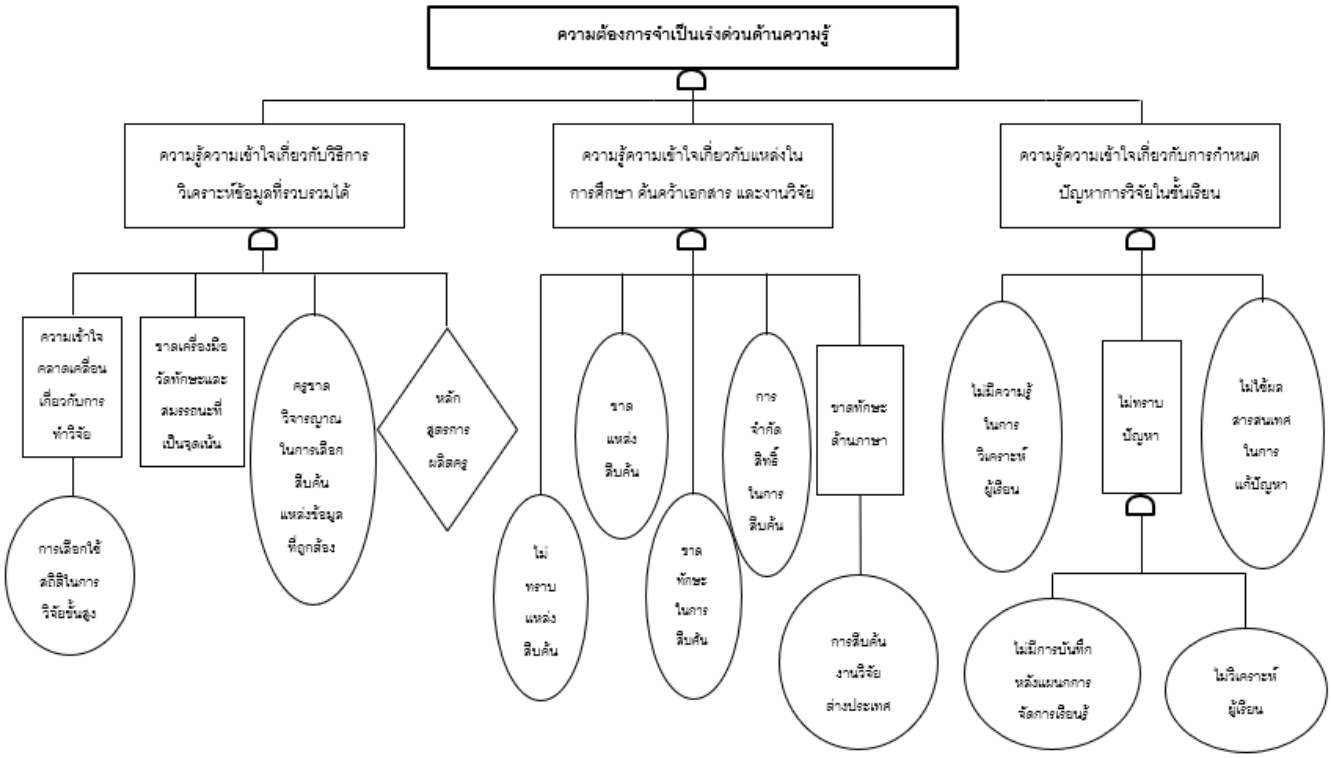

แผนภาพที่ 1 แผนภาพต้นไม้ของการเกิดเหตุการณ์ปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านความรู้

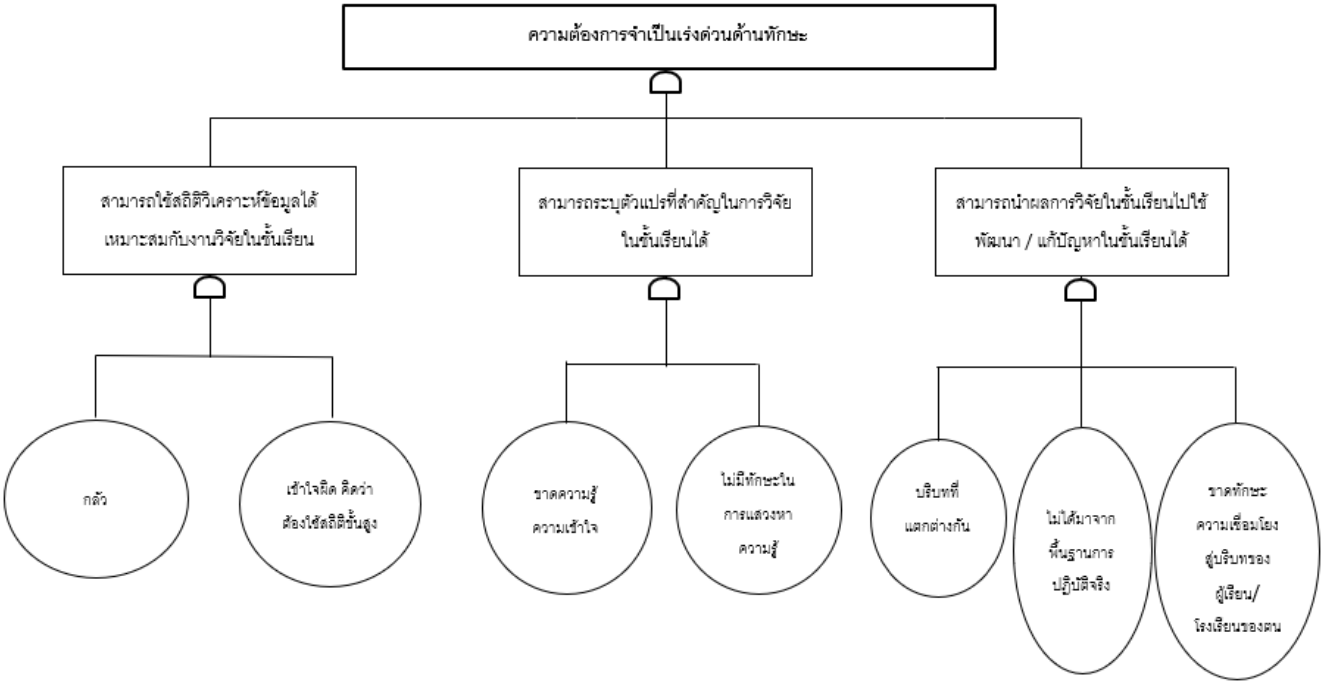

แผนภาพที่ 2 แผนภาพต้นไม้ของการเกิดเหตุการณ์ปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านทักษะ

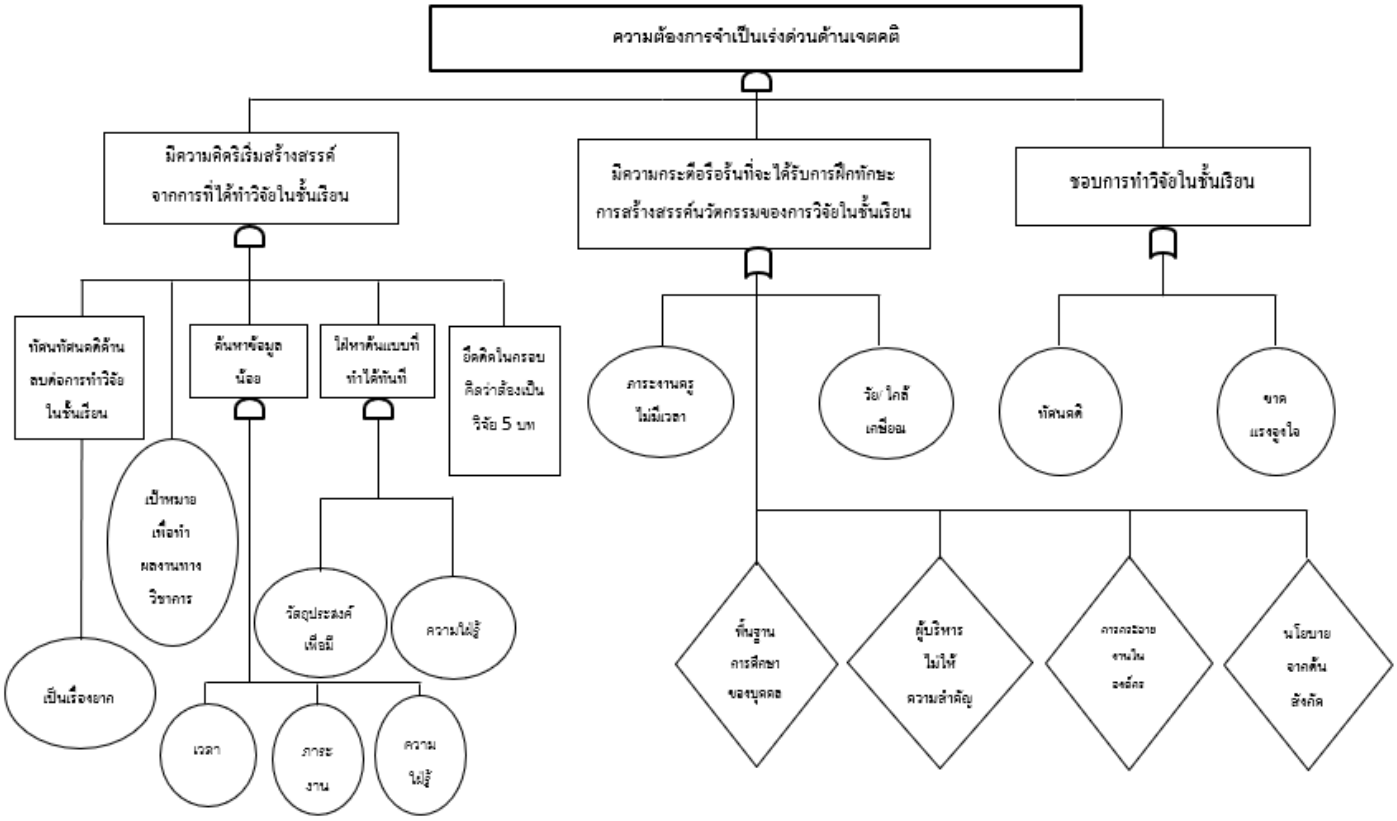

แผนภาพที่ 3 แผนภาพต้นไม้ของการเกิดเหตุการณ์ปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านเจตคติ

3) ผลการกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาของการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียน

การกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาของการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการประชุมกลุ่มแบบเทคนิคการสนทนากลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมประชุม มีจำนวน 7 ท่าน ปรากฏผล ดังนี้

3.1 แนวทางแก้ไขปัญหาสมรรถนะด้านความรู้

1. ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูอย่างต่อเนื่อง
2. ควรมีการนิเทศ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง
3. หลักสูตรผลิตครู ควรมุ่งเน้นเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ไม่ใช่การทำวิจัยทั่วไป
4. ควรสร้างแหล่งรวบรวมข้อมูลออนไลน์ และเผยแพร่สู่สาธารณะ
5. ครูควรเรียนรู้การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือการวัดประเมินที่มีประสิทธิภาพ

3.2 แนวทางแก้ไขปัญหาสมรรถนะด้านทักษะ

1. หลักสูตรผลิตครู ควรเน้นสอนการวิจัยในชั้นเรียน ไม่ใช่สอนการทำวิจัยทั่วไป (5 บท) และควรสอนความเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติจริง/ ไม่แยกส่วน

2. ควรจัดให้มีการอบรมและฝึกปฏิบัติให้แก่ครูอย่างต่อเนื่อง

3. ควรมีการนิเทศ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง

4. การสืบค้นงานวิจัยควรเลือกที่มีบริบทสอดคล้องกับผู้เรียน/ โรงเรียนของตนเอง

5. ผู้บริหารควรส่งเสริมกระบวนการ PLC ให้ครูได้แลกเปลี่ยนประเด็นปัญหา ข้อคำถาม และปรึกษากันภายในโรงเรียน

6. ควรส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนที่เกิดจากปัญหานักเรียน และเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียนในห้องเรียนอย่างแท้จริง

3.3 แนวทางแก้ไขปัญหาสมรรถนะด้านเจตคติ

1. รัฐควรพัฒนาครูให้มีความคิดสร้างสรรค์

2. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญอย่างจริงจังในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ควรคิดหาแนวทางสร้างขวัญ กำลังใจ สร้างแรงจูงใจ เช่น รางวัล ความดี ความชอบ หรือการขอวิทยฐานะ

3. ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียน/ นวัตกรรมมาใช้

4. ควรสร้างความตระหนักให้ครูในเรื่องการทำวิจัยฯ ที่เน้นไปสู่การพัฒนานักเรียน ปรับทัศนคติ/ สร้างความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์การทำวิจัยที่แท้จริง เช่น เพื่อแก้ปัญหานักเรียน พัฒนางานในหน้าที่ของตนเป็นเป้าหมายหลัก การขอผลงานเป็นผลพลอยได้

5. ควรมีการกำกับติดตาม และการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

6. ทำเอกสารเผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียนที่เป็นเลิศสู่สาธารณะ

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ นำเสนอเป็น 3 ด้าน คือ 1) การกำหนดและจัดลำดับความต้องการจำเป็นเรื่องสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา 2) สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน และ 3) สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1.1 การกำหนดและจัดลำดับความต้องการจำเป็นเรื่องสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

จากการสำรวจปัญหาความต้องการจำเป็นเรื่องสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา พบว่า

1.1.1 สมรรถนะด้านความรู้ พบว่า ประเด็นปัญหาที่มีความสำคัญมากที่สุดสามอันดับแรก คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ รองลงมาคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งในการศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัย และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน

1.1.2 สมรรถนะด้านความทักษะ พบว่า ประเด็นปัญหาที่มีความสำคัญมากที่สุดสามอันดับแรก คือ สามารถใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้เหมาะสมกับงานวิจัยในชั้นเรียน รองลงมาคือ ความสามารถระบุตัวแปรที่สำคัญในการวิจัยในชั้นเรียน และความสามารถนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้พัฒนา แก้ปัญหาในชั้นเรียนได้

1.1.3 สมรรถนะด้านความเจตคติ พบว่า ประเด็นปัญหาที่มีความสำคัญมากที่สุดสามอันดับแรก คือ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จากการที่ได้ทำวิจัยในชั้นเรียน รองลงมาคือ ความกระตือรือร้นที่จะได้รับการฝึกทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมของการวิจัยในชั้นเรียน และความชอบการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.2 สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน

จากการวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา พบว่า

1.2.1 ด้านความรู้ จากปัญหาหลักที่ 1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ ผลการวิเคราะห์สาเหตุ พบว่า อาจมีสาเหตุมาจาก 4 สาเหตุหลัก ได้แก่ 1) ความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการทำวิจัย 2) ขาดเครื่องมือวัดทักษะและสมรรถนะที่เป็นจุดเน้น 3) ครูขาดวิจารญาณในการเลือกสืบค้นแหล่งข้อมูลที่ถูกต้อง และ 4) หลักสูตรการผลิตครู จากปัญหาหลักที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งในการศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัย ผลการวิเคราะห์สาเหตุ พบว่า อาจมีสาเหตุมาจาก 4 สาเหตุหลัก ได้แก่ 1) ไม่ทราบแหล่งสืบค้น 2) ขาดทักษะในการสืบค้น 3) การจำกัดสิทธิ์ในการสืบค้น และ 4) ขาดทักษะด้านภาษาในการสืบค้นงานวิจัยต่างประเทศ จากปัญหาหลักที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิเคราะห์สาเหตุ พบว่า อาจมีสาเหตุมาจาก 5 สาเหตุหลัก ได้แก่ 1) ไม่ทราบปัญหา 2) ไม่มีการบันทึกหลังแผนกการจัดการเรียนรู้ 3) ไม่วิเคราะห์ผู้เรียน 4) ไม่มีความรู้ในการวิเคราะห์ผู้เรียน 5) ไม่ใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหา

1.2.2 ด้านทักษะ จากปัญหาหลักที่ 1 ความสามารถใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้เหมาะสมกับงานวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิเคราะห์สาเหตุ พบว่า อาจมีสาเหตุมาจาก 2 สาเหตุหลัก ได้แก่ 1) กลัว และ 2) เข้าใจผิด คิดว่าต้องใช้สถิติขั้นสูง จากปัญหาหลักที่ 2 ความสามารถระบุตัวแปรที่สำคัญในการวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิเคราะห์สาเหตุ พบว่า อาจมีสาเหตุมาจาก 2 สาเหตุหลัก ได้แก่ 1) ขาดความรู้ความเข้าใจ และ 2) ไม่มีทักษะในการแสวงหาความรู้ จากปัญหาหลักที่ 3 ความสามารถนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้พัฒนา/แก้ปัญหาในชั้นเรียน ผลการวิเคราะห์สาเหตุ พบว่า อาจมีสาเหตุมาจาก 3 สาเหตุหลัก ได้แก่ 1) บริบทที่แตกต่างกัน ทำให้การเห็นตัวอย่างบางงานวิจัยฯ ไม่สามารถปฏิบัติตามได้ 2) ไม่ได้มาจากพื้นฐานการปฏิบัติจริง และ 3) ขาดทักษะความเชื่อมโยงสู่บริบทของผู้เรียน/ โรงเรียนของตน

1.2.3 ด้านความเจตคติ จากปัญหาหลักที่ 1 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จากการที่ได้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิเคราะห์สาเหตุ พบว่า อาจมีสาเหตุมาจาก 5 สาเหตุหลัก ได้แก่ 1) ทัศนคติด้านลบต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) เป้าหมายเพื่อทำผลงานทางวิชาการไม่ใช่เพื่อแก้ปัญหาผู้เรียน 3) ค้นหาข้อมูลน้อย อ่านงานน้อย 4) ใฝ่หาต้นแบบที่ทำได้ทันที และ 5) ยึดติดในกรอบ จากปัญหาหลักที่ 2 ความกระตือรือร้นที่จะ

ได้รับการฝึกทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมของการวิจัยในชั้นเรียนผลการวิเคราะห์สาเหตุ พบว่า อาจมีสาเหตุมาจาก 6 สาเหตุหลัก ได้แก่ 1) นโยบายจากต้นสังกัด 2) การกระจายงานในองค์กร 3) ภาระงานครู/ ไม่มีเวลา 4) ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญ 5) พื้นฐานการศึกษาของบุคคล และ 6) วัย/ ใกล้เกษียณ จากปัญหาหลักที่ 3 ความชอบการทำวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิเคราะห์สาเหตุ พบว่า อาจมีสาเหตุมาจาก 2 สาเหตุหลัก ได้แก่ 1) ทัศนคติ 2) ขาดแรงจูงใจ

1.3 ทางเลือกในการแก้ปัญหาของการทำวิจัยในชั้นเรียน

จากการวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ปัญหาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน พบว่า

1.3.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ มีแนวทางแก้ปัญหา 3 แนวทาง คือ 1) ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูอย่างต่อเนื่อง 2) มีการนิเทศ ติดตาม และ 3) หลักสูตรผลิตครู ควรมุ่งเน้นเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ไม่ใช่การทำวิจัยทั่วไป สำหรับปัญหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งในการศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัย มีแนวทางแก้ปัญหา 2 แนวทาง คือ 1) จัดอบรมให้ความรู้ และ 2) ควรสร้างแหล่งรวบรวมข้อมูลออนไลน์ และเผยแพร่สู่สาธารณะ และปัญหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน มีแนวทางแก้ปัญหา 2 แนวทาง คือ 1) ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูอย่างต่อเนื่อง และ 2) ครูควรเรียนรู้การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือการวัดประเมินที่มีประสิทธิภาพ

1.3.2 ด้านทักษะ สามารถใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้เหมาะสมกับงานวิจัยในชั้นเรียน มีแนวทางแก้ปัญหา 3 แนวทาง คือ 1) หลักสูตรผลิตครู ควรเน้นสอนการวิจัยในชั้นเรียน ไม่ใช่สอนการทำวิจัยทั่วไป (5 บท) และควรสอนความเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติจริง/ ไม่แยกส่วน 2) ควรจัดให้มีการอบรมและฝึกปฏิบัติให้แก่ครูอย่างสม่ำเสมอ และ 3) นิเทศ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง สำหรับปัญหา สามารถระบุตัวแปรที่สำคัญในการวิจัยในชั้นเรียนได้ มีแนวทางแก้ปัญหา 3 แนวทาง คือ 1) สืบค้นงานวิจัยที่มีบริบทสอดคล้องกับผู้เรียน/ โรงเรียนของตนเอง 2) ผู้บริหารควรส่งเสริมกระบวนการ PLC ให้ครูได้แลกเปลี่ยนประเด็นปัญหา ข้อคำถาม และปรึกษากันภายในโรงเรียน และ 3) นิเทศ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง และปัญหาความสามารถนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้พัฒนา/ แก้ปัญหาในชั้นเรียนได้ มีแนวทางแก้ปัญหา 3 แนวทาง คือ 1) ควรส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนที่เกิดจากปัญหานักเรียน และเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียนในห้องเรียนจริง 2) ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูอย่างต่อเนื่อง และ 3) นิเทศ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง

1.3.3 ทางเลือกในการแก้ปัญหาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านเจตคติ ปัญหาการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จากการที่ได้ทำวิจัยในชั้นเรียน มีแนวทางแก้ปัญหา 2 แนวทาง คือ 1) ผู้บริหารควรคิดหาแนวทางสร้างขวัญ กำลังใจ สร้างแรงจูงใจ เช่น รางวัล ความดี ความชอบ หรือการขอวิทยฐานะ และ 2) รัฐควรพัฒนาครูให้มีความคิดสร้างสรรค์ สำหรับปัญหาความกระตือรือร้นที่จะได้รับการฝึกทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมของการวิจัยในชั้นเรียน มีแนวทางแก้ปัญหา 5 แนวทาง คือ 1) สร้างความตระหนักในเรื่องการทำวิจัย ฯ ที่เน้นไปสู่การพัฒนานักเรียน 2) ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญอย่างจริงจังในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน 3) ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียน/ นวัตกรรมมาใช้ 4) ควรมีการกำกับติดตามและการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และ 5) ทำเอกสารเผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียนที่เป็นเลิศสู่สาธารณะ และปัญหา

ชอบการทำวิจัยในชั้นเรียน มีแนวทางแก้ปัญหา 2 แนวทาง คือ 1) ปรับทัศนคติ/ สร้างความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์การทำวิจัยที่แท้จริง เช่น เพื่อแก้ปัญหานักเรียน พัฒนางานในหน้าที่ของตนเป็นเป้าหมายหลัก การขอผลงานเป็นผลพลอยได้ และ 2) ควรคิดหาแนวทางการจัดการบริหารที่สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครู

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ปัญหาของสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ต้องได้รับการแก้ไขทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ดังนี้

1. ผลจากการวิเคราะห์ปัญหาของสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา พบว่าปัญหาของด้านความรู้ คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งในการศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัย และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับข้อสรุปปัญหา การดำเนินโครงการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (Office of the National Primary Education Commission, 2002: 7) ที่ได้จัดสัมมนาศึกษานิเทศก์ ทั่วประเทศในโครงการวิจัยและทดลองหารูปแบบเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน คือ ผู้วิจัยเลือกปัญหาในการนำมาทำวิจัยยังวิเคราะห์ไม่ชัดเจน ผู้วิจัยมักทำการวิจัยในเรื่องที่ตนถนัดและสนใจมากกว่าที่จะทำเพื่อแก้ปัญหาของนักเรียน และแหล่งค้นคว้าด้านวิชาการในท้องถิ่นมีน้อย ทำให้ขาดเอกสารในการอ้างอิงในการเขียนรายงาน ปัญหาด้านทักษะ คือ ความสามารถในการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้เหมาะสมกับงานวิจัยในชั้นเรียน และความสามารถระบุตัวแปรที่สำคัญในการวิจัยในชั้นเรียน ปัญหาในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับจังหวัดขาดเครื่องมือคิดคำนวณที่มีประสิทธิภาพ ขาดความรู้ในการคิดคำนวณและการใช้เครื่องมือคิดคำนวณ ส่วนเรื่องความสามารถนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้พัฒนา/ แก้ปัญหาในชั้นเรียน สอดคล้องกับอุทุมพร จามรมาร (Jamornman, 1994: 8) กล่าวว่า นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการที่ให้ครูรู้จักการแสวงหาข้อมูลที่เชื่อถือได้และเป็นระบบด้วยการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำมาแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียน และการสอนของครูแต่สภาพการปฏิบัติกลับส่งผลตรงกันข้าม กล่าวคือครู ที่ต้องการเลื่อนตำแหน่ง ต่างพยายามหาทางที่จะทำรายงานออกมาเพื่อให้ตนเองได้รับตำแหน่งโดย ไม่ได้มุ่งที่จะนำผลงานดังกล่าวกลับไปสู่ชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน ในชั้นเรียนครูจึงทิ้งนักเรียน เกิดการแสวงหาตำแหน่ง เกิดปัญหาการบริหารงานในโรงเรียน เกิดผลกระทบต่อนักเรียน และวงการศึกษาและไม่เป็นการพัฒนาการเรียนและการสอน สอดคล้องกับสำนักการศึกษา (Educational Office, 2008: 2) ได้ให้ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้จะเน้นไปที่การวิจัยปฏิบัติการ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ การนำผลการวิจัยไปสู่การปรับปรุงแก้ไขให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากที่สุด บรรลุเป้าหมายหลักสูตรมากที่สุด ปัญหาด้านเจตคติ คือ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จากการที่ได้ทำวิจัยในชั้นเรียน ความกระตือรือร้นที่จะได้รับการฝึกทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมของการวิจัยในชั้นเรียน และความชอบการทำวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับ ทิศนา แขมมณี และสร้อยสน สกลรักษ์ (Khammanee and Sakonrat, 1997: 28) กล่าวว่า ปัจจุบันครูมีปัญหาในเรื่องการไม่มีเวลาเพราะครูให้เวลากับงานสอนเป็นสำคัญ จึงไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับการวิจัย ปัญหาการไม่ได้รับความร่วมมือหรือเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนจากผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

2. ผลจากการวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านความรู้ คือ ทางรัฐควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูอย่างต่อเนื่อง โดยควรคิดหาแนวทางการจัดการที่สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครู และมีการนิเทศ ติดตาม เพื่อใช้ให้ครูมีที่ปรึกษาในการปฏิบัติงาน มุ่งเน้นหลักสูตรผลิตครูที่มีประสิทธิภาพ เน้นเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ไม่ใช่การทำวิจัยทั่วไป และรัฐสนับสนุนการสร้างแหล่งรวบรวมข้อมูลออนไลน์ และเผยแพร่สู่สาธารณะเพื่อเป็นฐานข้อมูลให้แก่ครู ซึ่งสอดคล้องกับพัทยา สายหู (Saihu, 1977) กล่าวว่า นโยบายและการสนับสนุน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อการผลิตงานวิจัย เพราะปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมสร้างเสริมบรรยากาศการวิจัยในหน่วยงานหรือสถาบัน โดยปัจจัยด้านนี้ ได้แก่ ทุนอุดหนุนวิจัย อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำงาน เวลา สมาธิในการทำงาน และ จินดารัตน์ ทาริน (Tharin, 2005) กล่าวว่า ด้านปัจจัยสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูคือ ภาระงานอื่นนอกเหนือจากงานสอน แหล่งข้อมูลเพื่อทำงานวิจัยในชั้นเรียน เวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียน โอกาสในการศึกษาอบรมการให้บริการข้อมูลของโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน การสนับสนุนจากทางโรงเรียนด้านงบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียน และปัญหาการเผยแพร่งานวิจัยในชั้นเรียนต่อบุคคลภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงฤทัย ธูปบุตร (Thupabut, 2002) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามความเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน และให้ความสำคัญของของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านทักษะ คือ รัฐควรกวดขันหลักสูตรผลิตครู ให้เน้นสอนการวิจัยในชั้นเรียน ไม่ใช่สอนการทำวิจัยทั่วไป (5 บท) จนทำให้ครูเกิดความเข้าใจผิด คิดว่าการทำวิจัยเป็นเรื่องยาก ต้องใช้สถิติขั้นสูง ครูจึงกลัวการทำวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนี้แล้วหลักสูตรผลิตครูและควรความเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติจริง ไม่แยกส่วน สอนการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้และสอนการพัฒนานวัตกรรม รัฐควรจัดให้มีการอบรมและฝึกปฏิบัติให้แก่ครูอย่างสม่ำเสมอ มีการนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรส่งเสริมกระบวนการ PLC ในโรงเรียนให้ครูได้แลกเปลี่ยนประเด็นปัญหา ข้อคำถาม และปรึกษากัน และควรส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนที่เกิดจากปัญหาของนักเรียนที่แท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับสุธาสินี บุญญาพิทักษ์ (Boonyaphitak, 2003: 12) ผลการวิเคราะห์หลักสูตรผลิตครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ปีการศึกษา 2543 พบว่า ผลผลิตหลักสูตรส่วนใหญ่มีสมรรถภาพพื้นฐานการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ปรากฏผลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อยไม่สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ด้านเจตคติ คือ รัฐควรพัฒนาครูให้มีความคิดสร้างสรรค์ โดยการกระตุ้นให้ครูได้คิดค้นนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญอย่างจริงจังในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน คิดหาแนวทางสร้างขวัญ กำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้ครูดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น รางวัล ความดีความชอบ หรือการขอวิทยฐานะ สร้างความตระหนักในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนที่เน้นไปสู่การพัฒนานักเรียน ตลอดจนนำผลการวิจัยในชั้นเรียนและนวัตกรรมมาใช้ มีการกำกับติดตาม และการนิเทศ ทำเอกสารเผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียนที่เป็นเลิศสู่สาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับสุนันท์ ปัณฑุพา (Panthupha, 1997) กล่าวว่า ปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยและคุณลักษณะของนักวิจัยที่ ส่งผลต่อผลิตภาพการวิจัยของมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ปัจจัยที่เอื้อ ต่อการทำวิจัย ได้แก่ แหล่งค้นคว้าข้อมูล เงินทุนสนับสนุน วัสดุ

อุปกรณ์สำหรับการทำวิจัย การสนับสนุนจากหน่วยงาน ผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน เวลาสำหรับทำวิจัย ผลตอบแทนที่ได้รับ สอดคล้องกับ วัลภา ภูริปัญญา (Phuripanya, 2003: 109) ได้ศึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และกระบวนการบริหารของผู้บริหารเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารมีบทบาทต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนการใช้แรงจูงใจของผู้บริหารสามารถส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการนำผลงานวิจัยมาเป็นส่วนช่วยในการพิจารณาความดีความชอบแก่ครู การปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่และการเลื่อนวิทยฐานะ สอดคล้องกับพิษณุ คนซื่อ (Khonseu, 2008) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนวัด แสงสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารมีการให้คำแนะนำ คอยกำกับติดตามดูแลให้ความช่วยเหลือครูในการแก้ปัญหา มีส่วนร่วมในการนิเทศกำกับติดตาม ให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน โดยกำหนดแนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียน สาเหตุ และวิธีการแก้ปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จึงควรมีการติดตามผลการพัฒนาการจัดการศึกษาในรูปแบบวิจัยเชิงปฏิบัติการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ต่อเนื่องว่า ได้มีการพัฒนาสมรรถนะเพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการวิจัยครั้งนี้อย่างไรบ้าง

References

Boonyaphitak, S. (2003). “Curriculum Development for Teacher trainees Teachers as Classroom Researchers”. **Journal of Educational Sciences** 3(1): 4-23. (in Thai)

Chanadee, S. (2018). **4Qs Model of Administration for Excellence of Organizations**. Phetchaburi: Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1. (in Thai)

Educational Office. (2008). **Academic Administration**. Bangkok: Educational Area. (in Thai)

Information System for Educational Administration, Phetchaburi Primary Educational Service Area office 1. (2018). **Basic Information of School under Phetchaburi Primary Educational Service Area office 1.** [Online]. Retrieved March 30, 2018, from http://data.bopp-obec.info/emis/school. (in Thai)

Jamornman, U. (1994). **Teachers' Researches, 15.** Bangkok. Department of Educational Research, Education Sciences, University of Chulalongkorn. (in Thai)

Khammanee, T. and Sakonrat, S. (1997). **Formats and Research Instruments in Education.** (1st edition). Bangkok: University of Chulalongkorn. (in Thai)

Khonseu, P. (2008). **Role of Classroom Research Promotion of Administrator in Watsaengsan School under Pathumthani Educational Service Area Office 2**. Master of Education Thesis Program in Educational Administration Graduate School Phranakhon Rajabhat University. (in Thai)

Meelue, P (1997). **The Study on Researchs Teachers.** Master of Education Thesis Program in Education Graduate School University of Chulalongkorn. (in Thai)

Office of the Basic Education Commission. (2009). **Annual Report in 2009**. Bangkok: Publishing of the Agricultural Co-operative Federation of Thailand. (in Thai)

Office of the Basic Education Commission. (2011). **Research Guidelines and Research Support 2011-2013**. Bangkok: Publishing of the Agricultural Co-operative Federation of Thailand. (in Thai)

Office of the National Primary Education Commission. (2002). **Report of Research Projects and Experiments for Learning and Teaching Development**. Bangkok: Publishing of Teachers Council of Thailand, Ladprao. (in Thai)

Panthupha, S. (1997). **Research Training Environment, Research Facilitating Factors and Researcher's Characteristics Affecting Research Productivity of Master's Degree Graduates of the Faculty of Education, Chulalongkorn University**. Research Report. Bangkok: University of Chulalongkorn. (in Thai)

Phuripanya, W. (2003). **Teachers' Classroom Research and Roles of Administrator to Facilitate Classroom Research at Watchanpraditram School, Bangkok.** Master of Education Thesis Program in Educational Administration Graduate School Kasetsart University. (in Thai)

Saihu, P. (1977). **Conditions of Educational Research in Thailand.** Bangkok: Department of Sociology and Anthropology, University of Chulalongkorn. (in Thai)

Sananaemengthaisong, A. (2010). **Factors that Affected the Classroom Research Competency of Office the The Basic Education Commission Teachers using Hierarchical Linear Model Analysis.** Master of Education Thesis Program in Educational Research and Evaluation Graduate School Mahasarakam University. (in Thai)

Seesathitnarakoon, B. (2007). **Research Methodology in Nursing Sciences.** (4th edition). Bangkok: You and I Internedia. (in Thai)

Tharin, J. (2005). **Problems of Classroom Action Research Conducted by Social Studies Teachers in Lampang Municipal Schools**. Master of Education Thesis Program in Teaching Social Studies Graduate School Chiangmai University. (in Thai)

Thupabut, D. (2002). **Study of School Administrators' Competencies in Academic Administration under Office of Phasicharoen District Office, Bangkok.** Master of Education Thesis Program in Educational Administration Graduate School University of Chulalongkorn. (in Thai)

Yamane, T. (1970). **Statistics an Introductory Analysis.** 2nd ed. Tokyo: John Weatherhill.